

Zrób to sam!

STWÓRZ WŁASNĄ WYSTAWĘ

Masz za zadanie przygotować projekt edukacyjny do szkoły? Chcesz zrobić komuś niespodziankę? Albo podarować oryginalny prezent? Stwórz własną wystawę!

Na naszym portalu można znaleźć setki zdigitalizowanych eksponatów. To nasza kolekcja. Możesz wykorzystać ją do tworzenia własnych wirtualnych wystaw. Taka wystawa może Ci się przydać na przykład jako prezentacja w szkole, zilustrowanie jakiegoś ważnego dla Ciebie tematu lub do zrobienia komuś niespodzianki. Poniżej znajdziesz kilka praktycznych uwag, które pomogą Ci przemyśleć Twój pomysł na wystawę, określić jej temat, dobrać i opisać eksponaty. Pracując według tej metody, poznasz też kilka przydatnych w życiu technik twórczego myślenia i pracy nad pomysłami.

Co to jest kolekcja? Co to jest wystawa?

Kolekcja to zbiór przedmiotów zgromadzonych ze względu na jakąś ich wspólną cechę. Są różne kolekcje. Paszczak mieszkający w Dolinie Muminków zbierał rośliny i znaczki, państwo Sosenkowie z Krakowa zbierają zabawki; artysta Robert Kuśmirowski w swoich pracach zastanawia się nad fenomenem kolekcjonowania.

Kolekcja może służyć radości kolekcjonera, może mieć cele naukowe lub artystyczne. Kolekcja to zbiór rzeczy, wystawa to komunikat.

Wiadomość zawarta w wystawie, zależnie od intencji jej twórcy, może być bardziej lub mniej czytelna dla odbiorcy. Celem wystawy może być przekazywanie konkretnych wiadomości (wystawy edukacyjne) lub określonych emocji, wrażeń i znaczeń (wystawy sztuki). W każdym przypadku jednak wystawa czerpie z jakiegoś zbioru rzeczy i używa ich jako nośników treści, stawiając je w nowych kontekstach i nadając im nowe znaczenia.

1 Motywacja

Po co i dlaczego robisz tę wystawę?

- Przed rozpoczęciem pracy nad wystawą dobrze jest określić sobie punkt wyjścia. Określenie miejsca, z którego się zaczyna i motywacji do wyruszenia w tę drogę, pozwoli potem ocenić, czy zmierzamy w dobrym kierunku.
- Na początek napisz kilka słów o sobie. Zastanów się, co możesz o sobie powiedzieć przyszłym widzom Twojej wystawy?

•

Dlaczego chcesz zrealizować ten pomysł? Czy ta wystawa to zadanie, które dostałeś od kogoś? Czy jest ona związana z jakąś Twoją pasją lub hobby? Czy robisz ją z myślą o jakichś konkretnych osobach/osobie? A może trafiłeś tu zupełnie przypadkiem i robisz to z ciekawości?

W każdym przypadku wypisz sobie na kartce różne motywacje, które Ci towarzyszą. Tę, która wydaje Ci się najważniejsza, zapisz tutaj:

Wyobraź sobie siebie jak już zrobisz tę wystawę... Dlaczego czujesz się dobrze? Co nowego zobaczyłeś? Czego nowego się dowiedziałeś?

- Na koniec przetestuj swoją motywację.

Dlaczego by nie zająć się czymś innym? Czego żałujesz? Na co można by poświęcić ten czas?

Jeśli jednak zostajesz przy pomysłach stworzenia wystawy, zapisz, z czego na jej rzecz zrezygnujesz.

Na rzecz stworzenia tej wystawy, rezygnuję z ...

2 Odbiorca

Kto będzie oglądał tę wystawę? Czego oczekują jej odbiorcy?

Wystawa jest zawsze robiona dla konkretnego odbiorcy. W tym sensie wystawa jest komunikatem - służy przekazywaniu treści. Podobnie jak wypowiedź, dobry artykuł czy prezentacja, wystawa musi brać pod uwagę odbiorcę. Przy jej tworzeniu trzeba więc określić, do kogo jest adresowana i spróbować przewidzieć oczekiwania, chęci, zainteresowania odbiorców (a także co ich może znudzić, zniechęcić).

- Spróbuj określić odbiorcę, do którego adresujesz tę wystawę.

Dla kogo przede wszystkim robisz tę wystawę? Komu będziesz prezentował efekty swojej pracy? Czy to będzie jedna osoba, czy grupa? Czy znasz te osoby i jak dobrze? W jakim wieku będą odbiorcy? Czy możesz ich podzielić na jakieś grupy, typy? Jak myślisz, czego mogą oczekiwać?

Dokończ zdanie:

Moja wystawa jest dla ...

Gdyby to była prawdziwa wystawa, kogo zaprosiłbyś na wernisaż? Wyobraź sobie tę sytuację (bankiet, wernisaż...) z jak największą liczbą szczegółów: jakie podałbyś potrawy na bankiecie? Jaka muzyka by mu towarzyszyła? Jaki panuje nastrój? Jak bawią się goście? W co są ubrani?...

3 Temat

O czym przede wszystkim będzie wystawa?

Dobry temat wystawy to jej centralny element, jej serce. Dlatego jego wybór to bardzo ważny moment. Wszystkie dotychczasowe punkty miały do niego doprowadzić.

Uwaga! Temat wystawy to nie jest jej tytuł! Do tego przejdziemy później, więc nie musisz teraz próbować zawrzeć go w zgrabnym haśle. Temat opisuje raczej treści, na prezentacji których Ci zależy. Powinien więc być jasny i zrozumiały.

- Określ tematykę wystawy.

Jakie treści będą odpowiadały na Twoje potrzeby? Co będzie interesujące dla Twoich odbiorców? Co można w ogóle ciekawego znaleźć na portalu WMM? Czy coś z tych treści już Cię zainspirowało?

Biorąc pod uwagę Twój pomysł, motywację i odbiorców, stwórz listę możliwych tematów wystawy. Spośród nich, wybierz ten, który odpowiada Ci najbardziej i najlepiej spełnia kryteria dobrego tematu (patrz niżej):

Tematem mojej wystawy jest ...

Dobry temat, można poznać po tym, że spełnia pewne kryteria.

Dobry temat wystawy to taki, który:

- jest konkretny, rzeczowy - można go określić w jednym zdaniu;
- jest inspirujący - inspiruje do tworzenia skojarzeń z innymi zagadnieniami, odsyła do szerszych treści, zaciekawia, porusza, intryguje, po jego poznaniu chce się wiedzieć więcej;
- jest wyjątkowy - nie powiela schematu z podręcznika, książki, innych wystaw...;
- odpowiada na Twoje potrzeby twórcy - jest dla Ciebie ciekawy;
- odpowiada na potrzeby Twoich odbiorców - może być dla nich interesujący.

4 Analiza tematu wystawy

Jak rozumiem ten temat? Z czym to się łączy?

Do jakich szerszych zagadnień ten temat się odnosi?

Z czym się kojarzy?

Każdy temat może być tak szeroko potraktowany jak tylko pozwala nam na to nasza wiedza i wyobraźnia... Stworzenie i zapisanie różnych skojarzeń pozwoli na wyszukanie ciekawego zestawu eksponatów do prezentowania w ramach wystawy.

- Zbadaj i określ zakres powiązań tematu wystawy.

W związku z tym tematem można opowiedzieć o...

Jeśli brakuje Ci pomysłu, zrób sobie mapę myśli. Na środku kartki zapisz Twój temat. Otocz go ozdobną ramką. Teraz, zaczynając od tematu, dorysuj 5 wychodzących ze środka na zewnątrz linii - to będą pierwsze gałęzie. Spróbuj zapisać na każdej z nich, co kojarzy Ci się z tematem, co z niego wynika lub co się z nim łączy. Kiedy zapełnisz już pierwsze gałęzie, dorysuj kolejne lub spróbuj pogłębić już istniejące poprzez dorysowanie do nich podgałęzi. Metoda ta pozwala w krótkim czasie wytworzyć dużą ilość treści i zobaczyć występujące między nimi połączenia. Tworzeniu dobrej mapy myśli towarzyszą zasady podobne do robienia burzy mózgów. Wśród nich są:

- niczym nie skrupowana wyobraźnia - pomyśl, że główny temat wystawy jest jak trampolina, z której odbijasz się, by zobaczyć więcej treści... wszystko jest możliwe, możesz zrobić tę wystawę w każdej skali, masz dostęp do nieograniczonych zasobów i czasu...;
- podanie maksymalnie dużej liczby pomysłów - teraz liczy się ilość, wymyśliwszy jeden pomysł, szybko przejdź do następnego...;
- brak krytyki - spróbuj wyłączyć „wewnętrznego cenzora”, unikaj oceniania wyników swojej pracy, nie mów sobie teraz „to przecież głupie”, „to się nie uda”, „po co to komu?” itp., przyjdzie na to czas później...

5 Dobór eksponatów

Które eksponaty ze zbiorów WMM najlepiej zilustrują temat wystawy? Jak je znaleźć? Jak je wybrać?

Dobór eksponatów określa sposób realizacji tematu. Żeby stworzyć ciekawy zestaw, trzeba wiedzieć, czego się szuka. Może w tym pomóc stworzenie listy słów-kluczy. Pozwolą one sprawniej poruszać się po kolekcji WMM.

- Określ główne zakresy tematyczne wystawy i słowa klucze.

Korzystając z mapy myśli, spróbuj określić główne zakresy tematyczne wystawy. Może niektóre gałęzie są bogatsze od innych? Zwróć uwagę na miejsca, w których treści zagęszczają się, tworzą większe zbiory...

Zakresy mogą dotyczyć różnych aspektów tematu (np. materiał, z którego został wykonany obiekt, jego twórca, inne podobne obiekty, historia tego przedmiotu), mogą być ułożone chronologicznie (np. epoki w sztuce), mogą też odpowiadać osobistym fascynacjom autora lub potrzebom odbiorców wystawy...

Do każdego z zakresów dopisz od 5-11 słów kluczy.

Zakres tematyczny wynikający z tematu głównego	Słowa klucze rozwijające, opisujące ten zakres
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Słowa klucze to:.....

- Wyszukaj eksponaty pasujące do tematyki wystawy.

Wykorzystaj zakresy tematyczne i słowa klucze, posługując się wyszukiwarką WMM. Stwórz zbiór eksponatów do prezentacji Twojego tematu.

- Pracując z wyszukiwarką WMM, zwróć uwagę na sposób, w jaki zbudowana jest baza eksponatów. Zawartość portalu WMM została uporządkowana na kilka sposobów: poprzez tematy, tagi, materiał i technikę.
 - Tematy to pojęcia, pozwalające na przeglądanie zasobów portalu poprzez ogólne kategorie związane z życiem człowieka i jego wytworami.
 - Tagi to słowa klucze, które tworzą sieć powiązań kontekstowych między eksponatami prezentowanymi na portalu.
 - Materiał i technika określają sposoby wykonania eksponatów WMM, pozwalając dostrzec podobieństwa i powiązania pomiędzy nimi.

Tworząc powyższe kategorie, chcieliśmy ułatwić sposób dotarcia do treści portalu, choć to oczywiście tylko jedna z możliwych dróg odkrywania naszych eksponatów i kontekstów z nimi związanych. Poeksperymentuj z własnymi ścieżkami!

6 Opis i prezentacja eksponatów

Jak opisać eksponaty, by odpowiadały i rozwijały temat wystawy?

Opis eksponatów jest tym elementem wystawy, który łączy je z przyjętym tematem. Opis interpretuje eksponaty pod kątem tematu. Z punktu widzenia odbiorcy, opis ma 3 funkcje. Po pierwsze dostarcza informacji o tym przedmiocie. Po drugie zwraca uwagę na te cechy, właściwości eksponatu, które czynią go interesującym w kontekście tematu wystawy. Po trzecie bawi, zaciekawia, inspiruje. Tę funkcję pełnią najczęściej anegdoty związane z eksponatem, nawiązania do innych treści (np. ciekawe cytaty, linki), propozycje ćwiczeń i zabaw do zrobienia w związku z nim.

- Do wybranych eksponatów dopisz własny komentarz.

Tworząc opisy, możesz skorzystać z przykładowego schematu:

Ten eksponat znalazł się tutaj, ponieważ...

Związek z tematem głównym, dlaczego to jest ciekawe?
Informacja zachęcająca.

To jest...

Skrócony opis, wybór treści o tej rzeczy. Warto tu wyselekcjonować kilka najważniejszych faktów raczej niż pisać o wszystkim. W selekcji informacji może pomóc temat główny - wybieramy treści, które się z nim wiążą.

Warto zwrócić uwagę na to, że...

Co jest w tym ciekawe? Krótka informacja, na co szczególnie można zwrócić uwagę, anegdota...

Warto zapamiętać, że...

Główna informacja, do której odsyła eksponat, podsumowanie, powtórzenie najważniejszych faktów.

Może Cię też zainteresować...

Inne treści związane z tą rzeczą, ale nie bezpośrednio z tematem - linki, znaleziska sieciowe, ciekawe miejsca, ludzie, wydarzenia...

7 Tytuł

Jak zatytułować wystawę w sposób chwytliwy i informacyjny?

Dobry tytuł powinien łączyć w sobie funkcję informacyjną i inspiracyjną: zarazem zapowiada, o czym będzie wystawa i intryguje jakąś zagadką, metaforą, ciekawostką.

- Sformułuj tytuł wystawy.

Tytuł mojej wystawy brzmi...

Ćwiczenie na nadawanie tytułów.

Jeśli brakuje Ci pomysłu na tytuł, to wybierz w swoim otoczeniu jakąś rzecz i wyobraź sobie, że oglądasz ją w muzeum sztuki. Teraz zapisz na kartce jak najwięcej tytułów, które mogłyby być nadane takiemu dziełu. Możesz też zastanowić się, jaki tytuł nosiłaby Twoja wystawa gdyby była: książką, albumem muzycznym, filmem, grą...